

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯКомисия за енергийно
и водно регулиране

ПРОТОКОЛ

София, 07.06.2022 г.**от Обществено обсъждане**

на проект на решение за утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика", считано от 01.07.2022 г.

Днес, 07.06.2022 г. от 11:25 ч. в сградата на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) се проведе обществено обсъждане на Комисията, в състав „Енергетика“, ръководено от председателя Станислав Тодоров.

На общественото обсъждане присъстваха членовете на Комисията Александър Йорданов, Благой Голубарев и главният секретар Искра Стайкова (без право на глас).

На общественото обсъждане присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, М. Трифонов - началник на отдел „Цени и лицензии: електрически мрежи, търговия и пазари“ и експерти на КЕВР.

Общественото обсъждане беше излъчено в реално време на интернет страницата на Комисията и се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

Председателят Станислав Тодоров откри заседанието и констатира, че има кворум и не са налице правни пречки за провеждането му.

Чрез съобщение на интернет страницата на Комисията, съгласно решение на КЕВР по Протокол №138 от 03.06.2022 г., т. 2, за участие в общественото обсъждане на проект на решение относно утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика", считано от 01.07.2022 г., са поканени заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Проектът на решение за утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика", считано от 01.07.2022 г., е изготвен от работна група в състав: Пламен Младеновски, Елена Маринова, Милен Трифонов, Юлиан Стоянов, Радостина Методиева, Радослав Райков и Силвия Петрова.

Съгласно решение на КЕВР по Протокол №138 от 03.06.2022 г., т.2, е осигурена и възможност за дистанционно участие чрез програмата за съобщения Skype.

С писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-1017/03.06.2022 г. като заинтересовани лица са поканени **Министерство на Енергетиката, Омбудсман на Република България, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда**

„Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Българска търговско-промишлена палата, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни Потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България.

На общественото обсъждане присъстваха:

- Проф. Диана Ковачева – Омбудсман на Република България;
- г-н Ивайло Найденов – изпълнителен директор на Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори;
- г-н Огнян Винаров – пълномощник на Българска търговско-промишлена палата;
- г-н Ясен Цветанов – гражданин;
- г-жа Мария Кръстева – Асоциация свободен енергиен пазар - участие чрез програмата за съобщения Skype;
- г-жа Мая Манолова – председател на Гражданска платформа „Изправи се.БГ“.

Министерство на Енергетиката, Конфедерация на независимите синдикати в България, Конфедерация на труда „Подкрепа”, Българска стопанска камара, Българска браншова камара на енергетиците, Конфедерация на работодателите и индустриалците в България, Асоциация на индустриалния капитал в България, Федерация на потребителите в България, БНА „Активни Потребители“, Комисия за защита на потребителите, Национална федерация на енергетиците и Независима синдикална федерация на енергетиците в България не изпращат свои представители.

Станислав Тодоров:

Започваме по посочения ред. Първо, г-жа Ковачева - Омбудсман на Република България. Заповядайте.

Диана Ковачева – Омбудсман на Република България:

Благодаря Ви, уважаеми г-н Тодоров, уважаеми членове на КЕВР, уважаеми дами и господа членове на работната група. Ясно е, че предвиждате увеличение на цените на електрическата енергия на регулирания пазар от 01.07.2022 г. средно с 3,3 %. По-конкретно, за клиентите на „Електрохолд Продажби“ то е 2,39 %, за „ЕВН България Електроснабдяване“ – 3,46 %, за клиентите на „Енерго-Про“ – с 4,56 %. Видно от доклада е, че с цел да се овладее повишаването на цените на тока за бита, КЕВР е приложила регулаторни механизми по отношение на ценовия микс за регулирания пазар, като всъщност е увеличена квотата на АЕЦ „Козлодуй“ ЕАД за продажба на електроенергия на обществения доставчик.

Работната група обаче не е извършила корекция на необходимите приходи на електроразпределителните дружества, поне това, което се вижда от доклада, въз основа на показателите за качество. И тук искам наистина да изразя несъгласие с изложените за това аргументи – въз основа на представените от дружествата данни не са установени отклонения от целевите стойности, които могат да бъдат приети за допустими. От годишния доклад на КЕВР за миналата година става ясно, че при проверки, извършени по документи, подчертавам – по документи, на изпълнението на влезли в сила решения, едно от електроразпределителните предприятия не е

представило на Комисията доказателства за изпълнение на част от задължителните указания, дадени в решенията, включително и копия на протоколи от измерване на качеството на доставяната електрическа енергия. Неслучайно обръщам внимание на въпроса за качеството. Темата за качеството при електроснабдяването е наистина много сериозна от гледна точка на факта, че хората, потребителите се оплакват много от ниското качество на доставяната услуга. Искам да Ви информирам, че в институцията на омбудсмана значително нараснаха оплакванията, които са свързани с влошено качество на електроснабдителната услуга – чести прекъсвания, ниско захранващо напрежение, аварии по електроразпределителната мрежа. На хората им горят електроуредите. Никой не ги обезщетява.

Доколкото за 2020 г., от 2020 към 2021 г. с 345% са се увеличили жалбите при омбусмана, като същите включват подписки, т.е. една не малка част от жалбите, свързани с лошото качество на предоставяната електроенергия, е от жители на цели населени места, части от тях, например: общ. Невестино, кв. „Челопечене“, с. Старо Оряхово, с. Долно село и т.н., няма да изброявам. Жалбите са много. По тази причина, съгласно НРЦЕЕ, определянето на показатели на качеството на електроенергията и на обслужването са именно за целите на ценовото регулиране. Постигането на всеки от ценовите показатели е мярка за цялостното изпълнение на лицензионната дейност от енергийното предприятие. Ето защо смятам, че е необходимо да се промени подходът при ценообразуването. Всъщност изпълнението на показателите за качество трябва да се проверява от КЕВР. Да се проверява също така и изпълнението от страна на електроразпределителните дружества на дадените указания при констатирани нарушения. Използвам случая наистина да апелирам към Вас за засилен контрол за изпълнение на лицензионните задължения на дружествата в сектор „Електроснабдяване“. По отношение на инвестициите, извършената корекция по чл. 38, ал. 4, т. 3 от НРЦЕЕ, която отразява отклоненията между прогнозни и отчетени инвестиции, отново е по представени от енергийните предприятия отчети, въпреки че нормата дава възможност корекцията да се осъществи на базата на извършена проверка. Проверка от страна на КЕВР, което на практика ще даде една много по-сериозна обективност на данните, защото в момента Вие стъпвате само на информация от самите дружества. Те едва ли имат интерес да разкрият всички дефицити, а виждате, че жалбите са много. Не става ясно на практика дали е извършена изобщо проверка, въпреки че в годишния доклад на КЕВР за 2021 г. се посочва, че за целите на ценовото регулиране през 2022 г. е предвидена такава проверка на всички електроразпределителни дружества относно реално извършените инвестиции и разходите за амортизации и въвеждане в експлоатация активи.

Не на последно място бих искала да обърна вниманието на още нещо. Неблагоприятният ефект, който всяко, дори и минимално покачване на цените на електроенергията, би имало върху крайните битовите потребители в настоящата тежка икономическа криза. Цените растат, а доходите на хората – не. И това създава проблем, включително и със събираемостта на тези вземания по същия начин, по който споменах и по отношение на топлофикациите. В този смисъл наистина аз апелирам някак по-обективно да се преценява на базата на реални проверки, които да бъдат извършени, а не просто по данни, предоставяни от самите дружества. Затова аз се надявам и настоявам да използвате всички възможни инструменти за недопускане на повишения на цените на електрическата енергия за регулирания пазар и да вземете решение, което да осигурява максимална защита на интересите на крайните клиенти, при спазване, разбира се, на принципа за осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите. Смятам, че повишаването на цената на електрическата енергия задължително трябва да бъде обвързана с показателите за качество и

повишаване на качеството, което да бъде основният аргумент за повишаване. Благодаря Ви много за вниманието.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-жо Ковачева. Г-н Найденов от Българската федерация на индустриалните енергийни консуматори.

Ивайло Найденов – изпълнителен директор на Българска федерация на индустриалните енергийни консуматори:

Благодаря Ви, г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР, уважаеми дами и господа членове на работната група, уважаеми колеги. Аз ще бъда кратък. Нашата асоциация смята, че дотолкова, доколкото определянето на разполагаемост на различни производители за регулирания пазар засяга и предлагането на свободния пазар пряко, считаме, че има определена възможност част от енергията на АЕЦ Козлодуй да бъде заменена от енергия от ТЕЦ Марица Изток 3, така че, имайки предвид и неравномерните квоти на АЕЦ Козлодуй, които са високи в зимните месеци, така че да се гарантира и предлагането от АЕЦ Козлодуй и на свободния пазар, тъй като ние не знаем докога ще продължи тази ценова ситуация. Надеждите бяха, че до април ще се урегулират нещата. Лично мое мнение е, тази ценова ситуация според мен ще продължи може би до края на следващата зима, което пък, въпреки компенсациите, ще продължи да поддържа високи ценови равнища на свободния пазар, което пък ще ускори инфлационния натиск. Така че, имайки предвид взаимовръзката между свободния и регулирания пазар, считаме, че е възможно Комисията да помисли в тази посока, като ние сме Ви изпратили писмено становище, където се надяваме да сме обосנוвали нашата позиция. По отношение на нещо, което се коментира и в предното обществено обсъждане, и въпреки ограничените възможности на Комисията, тъй като тя работи в рамките на нормативната уредба, от наша страна сме готови да Ви подкрепим по всякакъв начин за всякакъв тип разумни предложения и идеи за урегулиране както на взаимоотношенията между свободния и регулирания пазар, така и за взаимната защита на клиентите и производителите дори, въпреки че ние сме потребителска асоциация на пазара. Благодаря Ви.

Станислав Тодоров:

Благодаря Ви, г-н Найденов. Действително получихме писменото Ви становище, ще го вземем предвид. Г-н Винаров от Българска търговско-промишлена палата. Заповядайте.

Огнян Винаров – пълномощник на Българска търговско-промишлена палата:

Благодаря Ви, г-н Председател. Нашето становище е, ще го повтора, по отношение на Вашите прогнози при сегашната динамика на пазара и игра на цената, особено на природния газ, от който се произвеждат електрическа енергия в ТЕЦ-овете по високоефективен комбиниран начин, да предложите, ако трябва на Комисията по енергетика да го внесете в Народното събрание, да отчитате Вашите прогнози не да са едногодишни, а да са тримесечни. Другият въпрос е свързан с износа на електрическа енергия, от който АЕЦ Козлодуй и други производители натрупаха огромни печалби. В това отношение Вие трябва да имате права или да направите предложение поне, ако не касае Вас, до Комисията по енергетика или до Министерството на енергетиката да се ограничава износа, а не това да е за сметка на микса за гражданите потребители, битовите потребители, както и много тежките случаи в редица общини, които се

оплакват и в Търговско-промишлената палата по отношение на детски ясли, общини, градини, други училища, където електроенергията се плаща с големи цени. Другият въпрос е, Вие дадохте лиценз на 32 предприятия търговци на електроенергия. А искахте, предишният състав на КЕВР, в шестмесечен срок да се сключат договорите, а не цените да са ден напред, при което се получават много високи цени. Но не можехте да направите, и Вашите тук сътрудници, елементарната сметка, че 650 хил. потребители, разделено на 32 търговци на електрическа енергия, те трябва да сключат по 20 хил. договора, за да осигурят всички с тези договори, а същевременно предупреждаваше бившият състав на КЕВР, за което сме сезирали Прокуратурата, за това, че иначе ако не сключат дългосрочни договори, поне едногодишни, както е в Германия при сина ми, ще получават енергия от последен доставчик, което е много по-висока. Следователно и този въпрос трябва да го обмислите и да го решите, за да се удовлетворят. По отношение на трите ЕРП-та. Трябва да бъдат поздравени, че за разлика от топлофикациите те смениха и ни върнаха на всички граждани и на обществени организации, електромерите са от стария тип, и монтираха за тяхна сметка електромери с дистанционно отчитане и сега без да идват на обекта, ако забележат, че има кражби и не се плаща редовно, без да идват да свалят бушона и да залепват лепенка да не се използва, друг да ги монтира, а дистанционно да извършват тази промяна и корекции така със своите закупени от тях електромери. Затова в предишното ми изказване поставих въпроса за дистанционното отчитане при топлофикациите, което трябва да инвестират топлофикациите. На пазара не отивате да си носите ваш кантар, когато купувате стоки, и всеки продавач на стоки, каквато е топлофикация, топлоенергията и електроенергията са стока, си монтира уред с дистанционно отчитане. Благодаря за вниманието.

Станислав Тодоров:

Благодаря Ви. Г-н Христов от Гражданско движение ДНЕС. Няма го. Г-н Цветанов, заповядайте.

Ясен Цветанов – гражданин:

Благодаря Ви, г-н Председател. Ще се постарая да бъда максимално кратък, тъй като по-същественото като идеи го казах в предишната част. Идеята, отново се връщам на предложението за цените, идеята на това, което искам да кажа, е в две насоки. Първото е, че е изключително скъпо производство на електроенергия от ТЕЦ-овете. Изключително скъпо, визирам, четири, пет и повече пъти спрямо възможните алтернативи, например ВЕИ. И второто, което искам да кажа, е, че ... нека да го наречем така, че субсидията, която получават ТЕЦ-овете за т. нар. високоефективно производство на електрическа енергия, което изобщо не е вярно това нещо (преди малко цитирах конкретни данни за загубите в милиони М MWh за Топлофикация София), стимулират тези високи дотации, които се плащат от всички хора, стимулират инвестициите в този скъп, мръсен и неефективен начин на производство. Господин Пламен, извинявам се, фамилията, Младеновски каза, че трябва да инвестират големи. Столична община иска да инвестира над 2 млрд. лв. Това са два проекта за над 2 млрд. лв. и те искат да се случат преди 2025 г. като пак едното от делата (делото е 170 от тази година по описа на АССГ), прогнозната цена на електроенергията ще бъде между 70 и 100 евро/MWh от Топлофикация София, която е изключително висока цена, при условие че при същите данни на Топлофикация София цената ще слезе под 60 лв/MWh. Тоест, дотирайки с високи цени във Вашето решение това скъпо и неефективно производство, Вие стимулирате то да продължи. И това изважда пари от икономиката и ги праща в една единствена фирма. Затова аз считам, че не е редно във Вашия доклад

това да бъде направено по този начин. Тези дотации трябва да бъдат категорично променени и намалени. Завършвам с последното изречение. Чух, че не е ясно как може да се измъкнете от това положение, г-н Младеновски. Ами организирайте една среща, на която да се срещнем – хора, които се занимават с това нещо. Нека да поговорим, работно, експертно, да поканим експерти и организации. Да видим дали има алтернатива или няма, какви инвестиции са необходими или не, и аз мисля, че Вие ще получите търсените въпроси. Ясно ми е, че Председателят на КЕВР в момента е в това положение не по негова воля, защото той е просто от няколко месеца само председател на КЕВР. Проблемите са от много години и те не могат да бъдат решени с вълшебна пръчка. Благодаря Ви.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-н Цветанов. Г-жа Кръстева от Асоциация свободен енергиен пазар, през Skype.

Служител от КЕВР потърси представителя на Асоциация свободен енергиен пазар за видео разговор чрез програмата за съобщения Skype.

Мария Кръстева – Асоциация свободен енергиен пазар:

Чуваме се, предполагам. Здравейте.

Станислав Тодоров:

Здравейте, г-жо Кръстева. Заповядайте да вземете отношение на общественото обсъждане за цените в сектор Електроенергетика.

Мария Кръстева – Асоциация свободен енергиен пазар:

Благодаря Ви. Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР, членовете на АСЕП подробно се запознах с публикувания проект и доклад на работната група. Подготвяме в момента нашето подробно становище, но днес искам да маркирам някои от основните моменти в него. На първо място бихме искали да призовем настоящия състав на КЕВР да използва възможността, дадена в чл.31б от ЗЕ, а именно да преразглежда ценовото решение на тримесечна база. За съжаление въпреки нашите настоявания през годините предишният състав на КЕВР не използва тази възможност и което създаваше дефицити при предишните ценови периоди. Затова апелираме да се преразгледа това решение, особено в настоящата ситуация на изключителна и безпрецедентна динамика на ценовите нива, които считаме, че почти никой не може да предвиди каква ще бъде цената на електроенергията за догодина. На второ място за нас остава напълно необяснимо защо при прогнозна пазарна цена от 450 лв. или ръст от близо 400% работната група предлага пет пъти по-ниска цена за регулирания пазар в размер на 80 и няколко лв. Това е цената, по която общественият доставчик продава електроенергия на крайния снабдител. Напълно сме наясно и подкрепяме усилията за осигуряване на социално приемлива цена, но не считаме, че в настоящата ситуация на постоянен ръст на цените на електроенергията е обективно да се предложи цена от 30% по-ниска от миналогодишното решение. Това първо дава грешни сигнали на потребителите на регулиран пазар, не стимулира по никакъв начин енергийната ефективност. Затова призоваваме регулаторът да използва установени регулаторни практики за поддържане на сравнително справедлива цена, но тя да отговаря все пак на пазарната динамика. Считаме, че самата социална политика следва да бъде оставена на изпълнителната власт и да се осъществява чрез други механизми като помощ на енергийно бедни домакинства и компенсации за битови и небитови

потребители. Не подкрепяме да се предлагат цени, които в никакъв случай не отговарят на пазарната динамика. От друга страна, за да може да се определи и предложи такава цена, са отнети количества от свободния пазар чрез увеличената квота на АЕЦ Козлодуй, която можеше да служи за дългосрочно предлагане на така необходимите за бизнеса дългосрочни продукти за търговците на електроенергия. Обръщаме внимание на входящата миналата седмица, в петък, законопроект в Парламента, който създава правомощия на КЕВР да определя квоти на държавните производители, именно за предлагане на дългосрочни продукти. Затова апелираме квотата на АЕЦ Козлодуй да се запази на равнищата, които са били миналата и по-миналата година 2,9 TWh и 2,4 TWh, ако не се лъжа, и да не се увеличава почти между 30 и 50% в сравнение с предишните решения, защото може би работната група е изходила от аргумента, че правителството подава заявка, че ще се изготви механизъм за дългосрочна компенсация на небитовите потребители, но, първо, този механизъм, искам да обърна внимание, той никъде не е разписан, няма яснота какъв ще бъде. Не можем да разчитаме на него, той е и краткосрочна мярка за борба с високите цени. Не следва Комисията да разрушава трудно изградената либерализация и практики на свободния пазар, за да може да осигури социално приемлива цена. Това ни е основното и апелираме да се използват регулаторно установени практики, да не се разрушава свободният пазар за сметка на осигуряване на ниска цена на битови потребители, защото това може да стане чрез други инструменти, които да бъдат в изпълнителната власт. За нас това е обективният и устойчив подход и ще бъде плавен преход за периода, когато ще бъдат премахнати компенсациите, защото те няма да бъдат вечни. Още две точки, които накратко само ще маркирам. Подкрепяме възприетия подход за първи път тази година. Количествата, необходими за покриване на потреблението при крайните снабдители, да бъде определен на база реален отчет, тъй като АСЕП многократно алармира, че заявките на крайните снабдители са силно занижени през предходните ценови периоди. Това се доказва и впоследствие. По врем на откритото заседание НЕК ЕАД изрази опасение, че отново тези количества няма да стигнат, заради неправомерно преминаване на небитови потребители на регулиран пазар. Ние вече вхождахме в КЕВР такова писмо със същите опасения и настояваме да го разгледате подробно и да видите, там предлагаме промени в процедурата за смяна на собственик или ползвател на електроснабден обект. Последното, което ще маркирам, отново е във връзка с изказванията по време на откритото заседание от страна на ФСЕС. Подкрепяме исканията за отделяне на дял от приходите на фонда, който да служи за стимулиране и финансиране на енергийно ефективни проекти, за изграждане на различен тип проекти, които да могат да осигурят устойчив ... да могат да подпомогнат потребителите в настоящата среда, защото енергийната ефективност е една от основните методи, които следва да се използват за редуциране на разходите.

Благодаря Ви. Нашето подробно становище ще вхождаме през следващите дни. Надяваме се да отчетете нашите коментари.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-жо Кръстева. Г-жа Мая Манолова от Гражданска платформа „Изправи се.БГ“, заповядайте.

Мая Манолова - Гражданска платформа „Изправи се.БГ“:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми дами и господа, благодаря за възможността да заявя становището на „Изправи се.БГ“, гражданската платформа, за планираното и обективирано в проекта за решение на КЕВР предстоящо увеличението на цените на електрическата енергия за битовите потребители. Ние категорично не сме

съгласни с предложението за увеличаването на цените на тока, което са поискали, което предлагате за Електроразпределение Юг с 3,46%, за Електроразпределение Север с 4,56% и за Електроразпределение Запад с 2,40%. За пореден път в КЕВР се провежда обществено обсъждане на цените на тока без да са спазени изискванията за прозрачност и за представяне на ясна и разбираема за потребителите икономическа обосновка при повишаване на цените на електрическата енергия за битовите потребители. Защо го казвам? Защото за пореден път КЕВР не изпълнява своето задължение по чл.15, ал.2 от ЗЕ, съгласно което би следвало на интернет страницата на регулатора, освен предложенията на енергоразпределителните дружества и на енергийните предприятия за повишаване на цените, да бъдат обявени и всички изходни данни към тях. Цялата документация, на база на която се иска повишаване на цената на тока за битовите потребители. В конкретния случай, което се е случвало и преди това, т.е. случвало се всеки път, данните, обосновката за повишаването, поискана от енергийните предприятия, не са публично оповестени. Затова настояваме в решението, което ще вземете от 01 юли, да посочите, и тук отново цитирам ЗЕ, чл.18, ал.3, кои данни и факти представляват търговска тайна за предприятията за сектор Електроенергетика и по какъв начин сте съгласували тези документи с КЗК, каквото задължение имате. Защото в случай, че не ги обявявате и ги класифицирате като търговска тайна, трябва да има обяснение как направихте тази преценка и как я съгласувахте с КЗК. Няма да се разпростирам, защото вече беше обосновано отсъствието на анализ на качеството на услугата, предоставяна от енергийните предприятия. Само ще добавя, че освен качеството на подаваната ел. енергия, в резултат на която изгарят електрически уреди, хората са без ток за дълго време, има множество оплаквания и за качеството на обслужването от всяко едно от енергийните предприятия. Така че простата констатация, която КЕВР или по-точно работната група е отразила в доклада, че показателите за качество се изпълняват и затова не се извършват корекции на поисканите цени, не са достатъчни. Трябва да има конкретен анализ на показателите, съгласно приета от КЕВР методика още през 2010 г., така че потребителите да са убедени, че подобен анализ е направен, а не просто да бъде прието всичко, което енергийните предприятия декларират пред КЕВР. Всъщност тук би следвало КЕВР да не се ограничава и само с проверка по документи на извършените инвестиции във всяко едно от енергийните предприятия. Крайно време е КЕВР да излезе от кабинетите си на жълтите павата и да отиде на място, където поне инвестициите трябва да бъдат реално проверени. Знаете, особено в миналото, за многобройни лоши практики на ЕРП-та да включват луксозните си разходи, луксозните си инвестиции в цената на тока. Сега стои един друг въпрос – дали всичко, което документално е отчетено, реално е направено. Така че се очаква в решението на 01 юли, има достатъчно време от този месец, да има и конкретни данни кога конкретно и колко проверки на място са извършили експертите на КЕВР, а защо не и самите комисари, в енергийните дружества. Не става ясно от доклада, защо след като има решение на правителството за 100% компенсация на технологичните разходи на дружествата за закупуване на ел. енергия, която е необходима за техните технологични разходи, в изчисленията за всяко едно от ЕРП-та са добавени и разходи след компенсациите. Просто цитирам израза, който е използван в доклада, като тези разходи след компенсациите никак не са за пренебрегване. Ако общо са получени компенсации до м. март в размер на 310 млн. лв., то разходите след компенсациите са на стойност 199 млн. лв. За какви разходи след компенсациите става дума? И вторият ми въпрос е по отношение на това, по какъв начин ще бъдат включени при определянето на цените на електрическата енергия компенсациите, които ще се получат за месеците от април до юни включително. И съответно, ако продължат ЕРП-та да получават компенсации и през следващите месеци, по какъв начин това ще се отрази

върху сметките за ток на българските потребители? Темата с технологичните разходи от закупената ел. енергия е изключително важна и затова моят въпрос е: Какъв процент от технологичните разходи включват в предложените цени и как определяте този процент на технологичните разходи? Казвам го, защото в доклада са посочени различни данни за процента технологични разходи. Например на стр. 54 от доклада за ЕРП Запад веднъж е отбелязано числото 7,5%, а по-надолу е 8%. На стр. 59 за ЕРП Юг, веднъж - 7,5%, а по-надолу е 8%. А на стр. 63 от доклада за ЕРП Север, са посочени първо 8,5% технологични разходи, на следващата страница, 64-та, е 9%. Съгласно чл. 7 от Методиката за определяне на допустимите разходи, на допустимите проценти и размери на технологичните разходи на електрическа енергия при пренос и при разпределение, Комисията (тук ще го цитирам) при ценообразуването трябва да определя средногодишните технологични разходи за всяка ценова година от регулаторните периоди на отделните енергийни предприятия, след проведено текущо наблюдение. Именно данни за такова текущо наблюдение в доклада няма достатъчно. Няма информация за отчетните данни за процента технологични разходи за всяко от ЕРП-та, включително и за ЕСО ЕАД. Няма анализ на този процент на технологичните разходи и за контрола върху тях, няма и стимули, които да накарат ЕРП-та да намалят технологичните разходи. Няма изобщо данни за проведеното текущо наблюдение, което апелирам да направите в решението, което ще вземете от 01 юли. И това не е просто пропуск. Технологичните разходи и стимулите за тяхното намаляване са един от начините за намаляване на цената на ел. енергията. Затова като казваме, че от Гражданска платформа Изправи се.Бг не сме съгласни с предложените цени на трите ЕРП-та, имаме предвид, че има още резерви за намаляване на технологичните разходи. И сигурно не е случайно, че ЕРП-то, което предлага най-голямо увеличение, близо 5%, ЕРП Север, има технологични разходи, които Вие сте му признали, в размер на 9%, срещу 7,5% за другите две ЕРП-та, което в крайна сметка ще бъде платено от потребителите в Северна България. Това е толкова и по-притеснително, защото оттам е ясно, че повечето, особено по-големите населени места, ползват ел. енергия и за отопление, така че хората наистина ще бъдат поставени пред невъзможност да си плащат сметките. И тук ще вметна, макар да не е предмет на настоящото обсъждане, но е свързано с крайните цени на тока за потребителите, намерението за двете блок тарифи за цените на тока за битовите потребители. То е важно, защото и тук отговорността за определянето на тези блок тарифи ще се прехвърли на КЕВР. Така че общественото недоволство от това решение ще се прехвърли върху Вас. Просто Ви предупреждавам за това, защото самата идея е дефектна. Реално да определяш преференциална цена по блок тарифа на електромер, а не на енергийно беден гражданин, е проблем. Така че, например хората, които са отопляват на ток, макар и енергийно бедни, по необходимост, тъй като ще ползват само една ниска тарифа, не и тази за парно, ще се наложи да прехвърлят и във високата тарифа, което ще натовари енергийно бедните с допълнителни разходи. Тази подкрепа ще бъде отново за всички български граждани и за тези 40%, които не са енергийно бедни. Те имат (някои от тях) и повече от едно жилище, повече от един електромер. Така че ще ползват два пъти или три пъти тази подкрепа, която нуждаещите се граждани няма да получат. Обърнете внимание на обсъжданията в Парламента, защото цялата отговорност след това ще се изсипе върху главите на КЕВР. И тук, понеже стана дума, и тъй като казахте – предлагате ли решение. Да, предлагаме решение. То фигурира в коалиционното споразумение, което се явява Програма на управляващата четворна коалиция. Те нямат друга програма. Нито законодателна, нито управленска. Коалиционното споразумение е тяхната програма. И гражданите гледат тази тяхна програма и там е казано – енергийно бедни трябва да бъдат дефинирани. Кой са енергийно бедни лица, първо. И второ,

десетгодишна програма за справяне с енергийната бедност, което е належащо да се направи в сегашните условия. А по отношение на топлофикациите, представете истинската картина, ако трябва на закрито заседание в Парламента, да се вземат решения какво да се прави с топлофикационния сектор. Защото само повишаването на цените няма да доведе до решение. Ще има фалити на топлофикации и възможен срив изобщо на електроенергийната система. И последното е, тъй като тук ставаше дума за много дела, които потребители водят срещу КЕВР, само отбелязвам, че КЕВР удобно печели делата срещу потребителите, заради липса на правен интерес, но много удобно губи делата, които му завеждат топлофикациите. И тук става дума за огромни пари. В Комисията по ревизията извадихме едни 44 млн. лв., които бяха платени от Фонда СЕС. Теплофикациите обжалват решения за цените на тока, взети от КЕВР, и след няколко години се сдобиват с решения, които след това събират от Фонда. Сега във Фонда вече няма да има пари, така че последните 24 млн. лв., които столичната топлофикация спечели срещу КЕВР, ще бъдат разплатени от държавната хазна. В момента са висящи близо десет дела. Обръщам Ви внимание, особено на новите членове на КЕВР, защото това са десетки милиони левове, които плаща хазната на топлофикациите. Постфактум, без обществото да разбира за това. И още веднъж казвам, има още резерви цените на тока да не се повишават по предложения начин. Моля, да се съобразите с тях в крайното решение.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-жо Манолова. Колеги от работната група, ако искате да вземете отношение? Заповядайте, г-н Младеновски.

Пламен Младеновски:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми членове на КЕВР, уважаеми гости на общественото обсъждане. Ще започна по ред на поставените проблеми и по отношение на казаното от проф. Ковачева и от г-жа Мая Манолова за показателите за качество. В момента Методиката е такава, че показателите за качество се изчисляват върху цялата територия на дадено електроразпределително дружество, което не за първа година го казвам, е крайно несправедливо и ние работим по изготвяне на нова Методика, която да отдели отделните региони. Какво имам предвид? Ако, да речем, в София качеството е добро, без да конкретизирам, а в селата около София е лошо, средно качеството изпълнява изискванията съгласно SAIFI и SAIDI показателите. Така че във връзка с това... Друг е въпросът доколко е справедливо да се намаляват цените за всички, когато има лошо качество, а не само с по-голяма стойност за тези, които изпитват неудобство от лошото качество. Прави сте за лошото качество. И в КЕВР има, особено срещу едно от електроразпределителните дружества, над 700 жалби, които сме получили за лошо качество, което своевременно колегите проверяват. По-голямата част от тях са основателни и се издават необходимите предписания на дружествата тези проблеми да бъдат решени. По отношение на инвестициите. Действително и към настоящия момент тече проверка на трите електроразпределителни дружества по отношение на изпълнение на инвестиционната програма, в т.ч. и екипи на място проверяват дали и как са отчетени необходимите инвестиции. Проверките не бяха приключили и все още не са приключили към момента на излизане на доклада, но планът е те да приключат около 10 юни, така че при постановяването на финалното решение от Комисията на 01 юли, резултатите от тези проверки ще бъдат взети предвид. По отношение на обръкването, което може би е настъпило по отношение на технологичните разходи, за което г-жа Манолова каза, действително използвани са различни стойности на технологичния разход. Защо? Във формулата ясно е посочено -

при изчисляване на Z фактора се вземат данните от регулаторния период 2020 – 2021 г., когато за целия регулаторен период Комисията е определила технологични разходи в размер на 7,5% за ЕВН и ЧЕЗ (тогава) и 8,5% за Енерго Про. Това е за период 2021 – 2022 г. При Р компонентата, която представлява Z фактор на период t-2, т.е. два периода назад, тогава се вземат данните от 2020 – 2021 г., когато е важало старото ценово решение на Комисията и когато технологичните разходи са били определени съответно в 8% за ЧЕЗ и ЕВН и 9% за Енерго Про. Оттам възниква явно объркването, че са използвани различни стойности, но трябва да се използват стойностите, които са били валидни към момента, на който се изчислява корекцията. По отношение на разходите след компенсация. Разходи след компенсация, може би объркването идва оттам, тъй като за изчисляване на постигнатата цена на технологичния разход първо се използват реалните разходи на дружеството, които се намаляват с компенсациите, и по този начин, разделени на количеството, се получава цената след компенсация. Тоест разходите за компенсация, този термин е използван, за да се определи реално постигнатата цена, след като са получени вече компенсациите по програмите на Министерски съвет. По презумпция от април до юли компенсациите, които ще бъдат получени, така или иначе предполагам, че цената ще е близка, но те ще бъдат отразени в Р компонентата на Z фактора през следващия ценови период или другият вариант е – ще изискаме данни и ще бъдат отразени още сега. Но там разликата ще е ... горе-долу цената ще е подобна. По отношение на изказаното от БФИЕК за квотата на АЕЦ Козлодуй, не смятам, че е удачно в момента да се отнема енергия допълнително от ТЕЦ Марица Изток 2 за включване в регулирания пазар, тъй като поведението на ТЕЦ Марица Изток 2 предвид обстоятелствата, за пръв път ще го кажа, но е изключително задоволително, тъй като те са единствените, които предлагат на пазара дългосрочни продукти в момента. И отнемане на част от енергията от ТЕЦ Марица Изток 2 ще доведе до две неща: повишаване на цената на регулирания пазар и второто, отнемане от дългосрочните продукти за сметка на останалите пазари. Виждането на работната група е, че действително битовите потребители би следвало да се възползват от евтината енергия. Както всички знаем, най-евтината енергия е на АЕЦ Козлодуй. И не смятам, че с вдигането на квотата на енергията от АЕЦ Козлодуй е ошетен свободният пазар, тъй като пак е използван подход на равнопоставеност, взета е предвид дела на регулирания пазар, който е 1/3 от целия пазар. Именно 1/3 от цялото производство на АЕЦ Козлодуй е пренасочена към регулирания пазар, като по този начин се цели да няма дискриминация спрямо потребителите на пазара по свободно договорени цени и една равнопоставеност между двата пазара. По отношение на предложението на г-н Цветанов, не знам дали е още тук, аз съм напълно отворен за среща. Може да се чуем, да поговорим, да чуем идеите Ви. Друг е въпросът доколко това, което ще се случи на тази среща, ще повлияе на инвестиционните намерения на СОС. Така че аз съм отворен, всеки един момент може да коментираме това. По отношение на блок тарифите. Действително това, което каза г-жа Манолова, че определянето на блок тарифи на електрическата енергия най-вероятно ще доведе до несправедливо отношение спрямо отопляващите се на електрическа енергия, многократно на вътрешните ни дискусии аз съм го изтъквал това нещо, че ще доведе до една неравнопоставеност, така че при определянето на такива блок тарифи най-вероятно следва да се организира широко обществено обсъждане и всеки да си каже опасенията, тъй като няма как единствено работната група в КЕВР и членовете на Комисията да можем да обхванем абсолютно всички страни и всичко, което може да се случи при едно такова нововъведение. Благодаря Ви.

Станислав Тодоров:

Благодаря, г-н Младеновски. Колеги от Комисията, искате ли да вземете отношение? Не. Предвид факта, че няма повече желание за изказвания, обявявам 14-дневен срок за предоставяне на писмени становища. Насрочвам закритото заседание за окончателно вземане на решение на цени в сектор "Електроенергетика" на 01.07.2022 г. и с това закривам заседанието. Благодаря Ви за участието.

Приложение:

1. Писмо на КЕВР с изх. № Е-03-17-1017/03.06.2022 г. - покана до заинтересованите лица относно утвърждаване на цени в сектор "Електроенергетика", считано от 01.07.2022 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....

А. Йорданов

СТАНИСЛАВ ТОДОРОВ

.....

Б. Голубарев

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ИСКРА СТАЙКОВА

Протоколирал:

А. Фикова - главен експерт